

Nye metoder til analyse for PAH forbindelser i jord og sediment

Peter Mortensen; Manager, Research and Development
Eurofins Miljø A/S

Vingsted, marts 2019

GANDALF

GANDALF:

- Udvikling af metoder til Chemical Fingerprinting på jord- og sedimentprøver
- GIS Visualisering

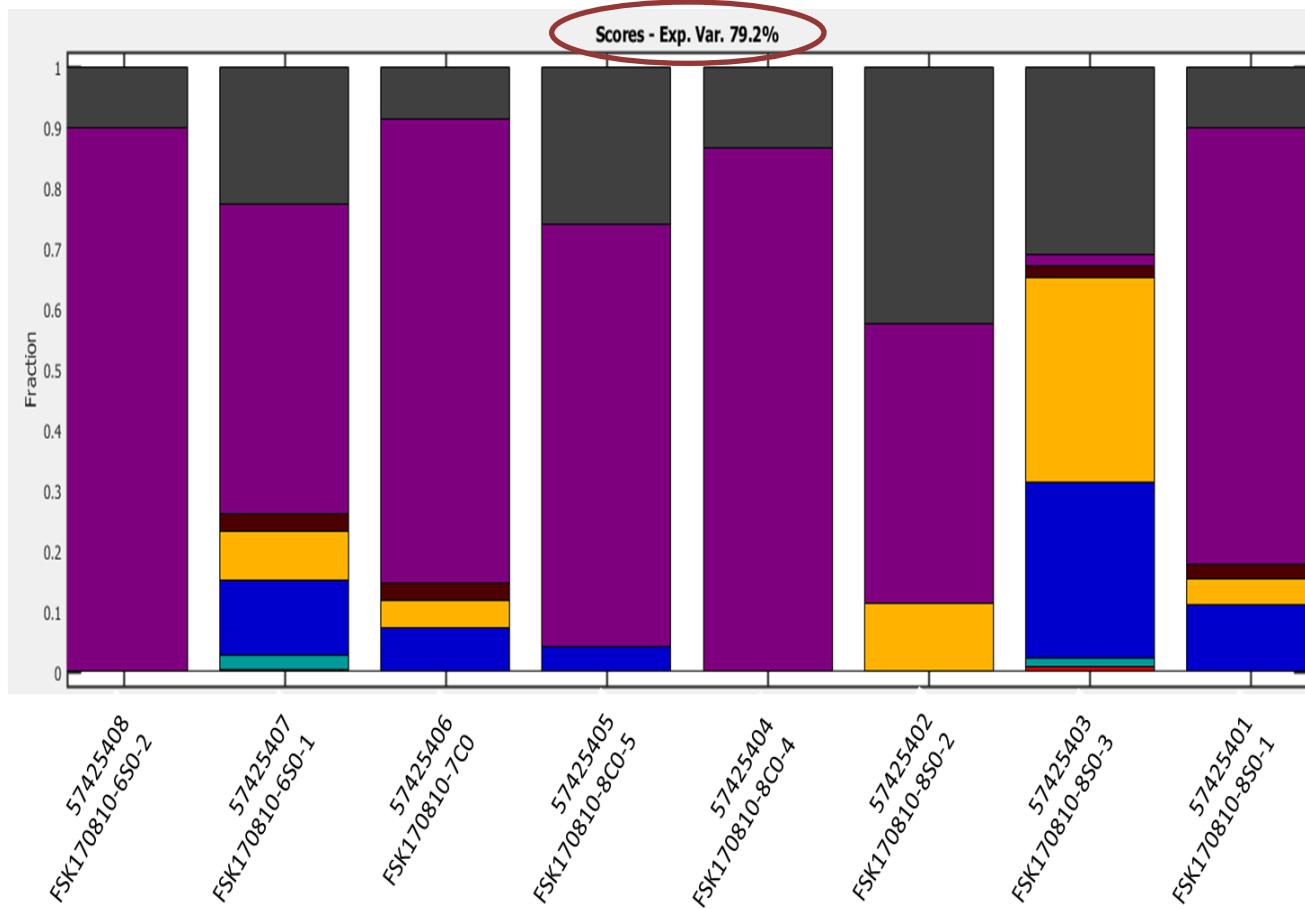
4 års projekt støttet af Innovationsfonden

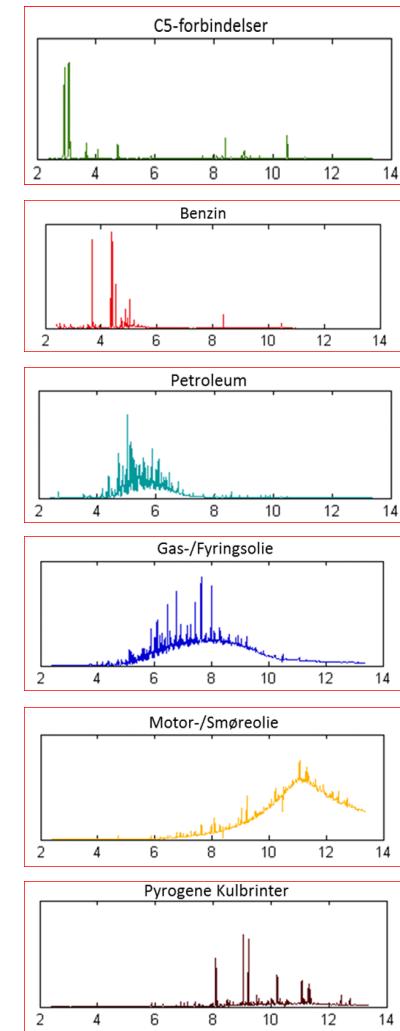
InnovationsFonden

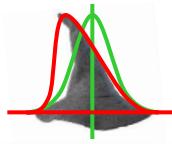
FORSKNING, TEKNOLOGI & VÆKST I DANMARK

Sidste år: ChemfingSoil kildeopsplitning af kulbrinteforureninger

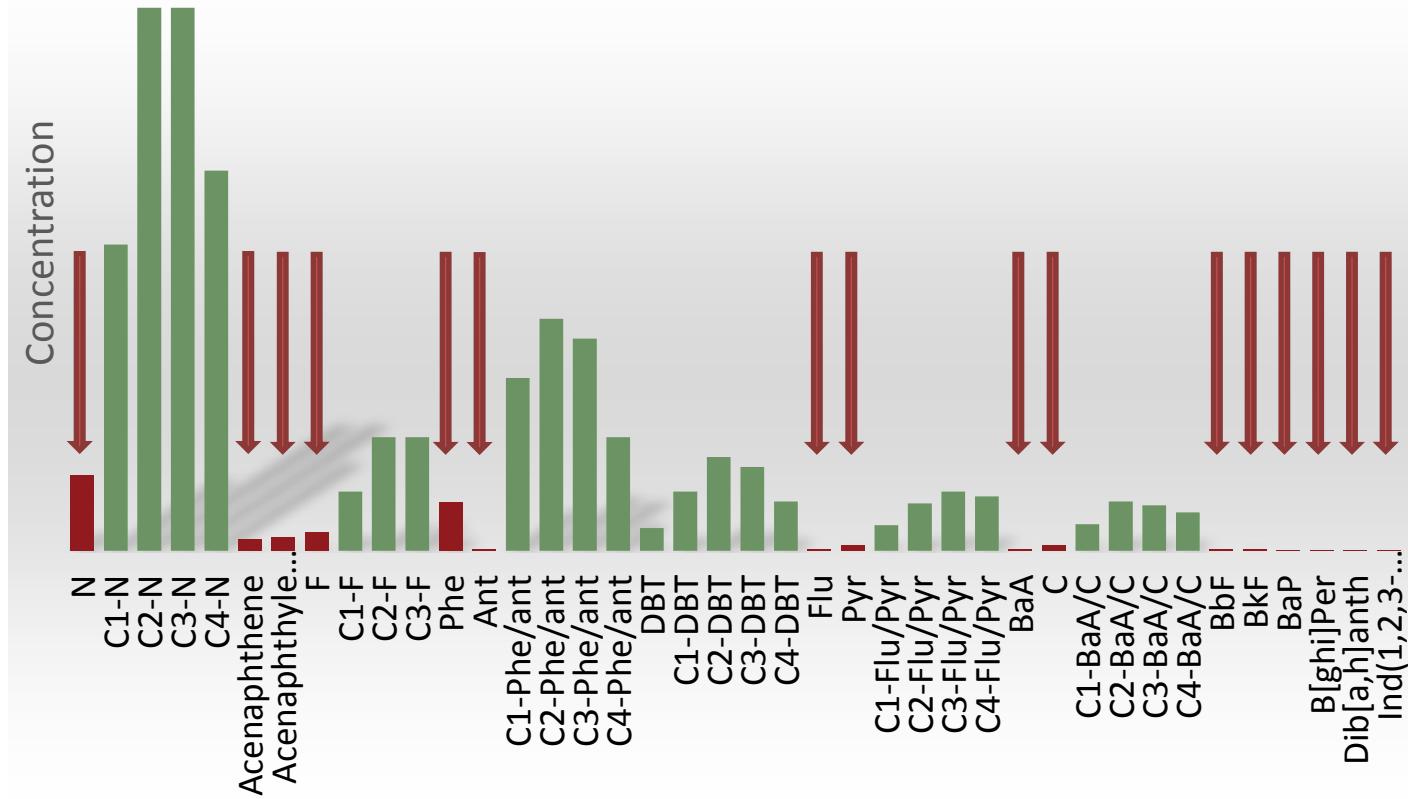

ChemfingSoil,
arketyper

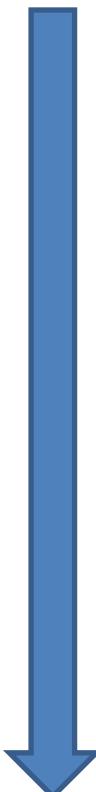

ChemFingSoil+ Metode til udvidelse af analyseomfanget for PAH'er

Historik for PAH kriterier:

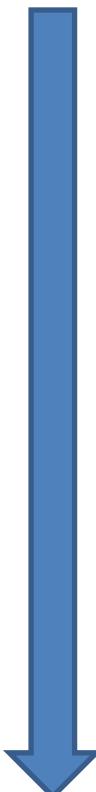

- 1990: MST: Total forurening > 50 mg/kg: behov for vurdering af risici
- 1992: MST: Kriterium for "Total PAH" for renset kulbrinteforenede jord på 5 mg/kg
- 1993: MST: Jordkvalitetskriterium for kultjære: "Total PAH" 5 mg/kg og BaP 0,1 mg/kg
- 1995: MST: Toxikologiske jordkvalitetskriterier: "Total PAH" 5 mg/kg, BaP 0,1 mg/kg
- 1998: MST: Jordkvalitetskriterium; sum af 7 PAH'er + separat værdi for BaP og DBA

Fluoranthen,
Benzo(b)fluoranthen,
Benzo(j)fluoranthen,
Benzo(k)fluoranthen,
Benzo(a)pyren,*
Dibenz(a,h)anthracen*og
Indeno(1,2,3-cd)pyren

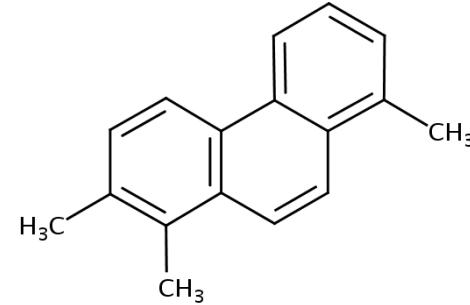
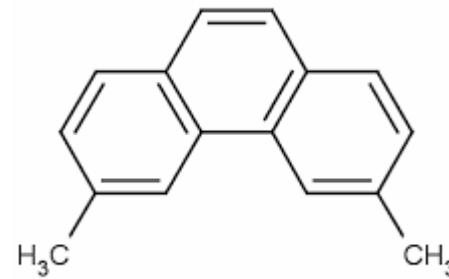
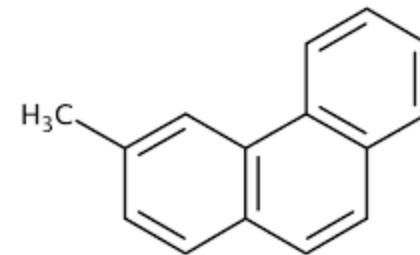
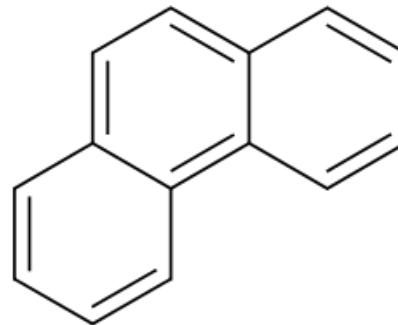
Analysemetoder for PAH:

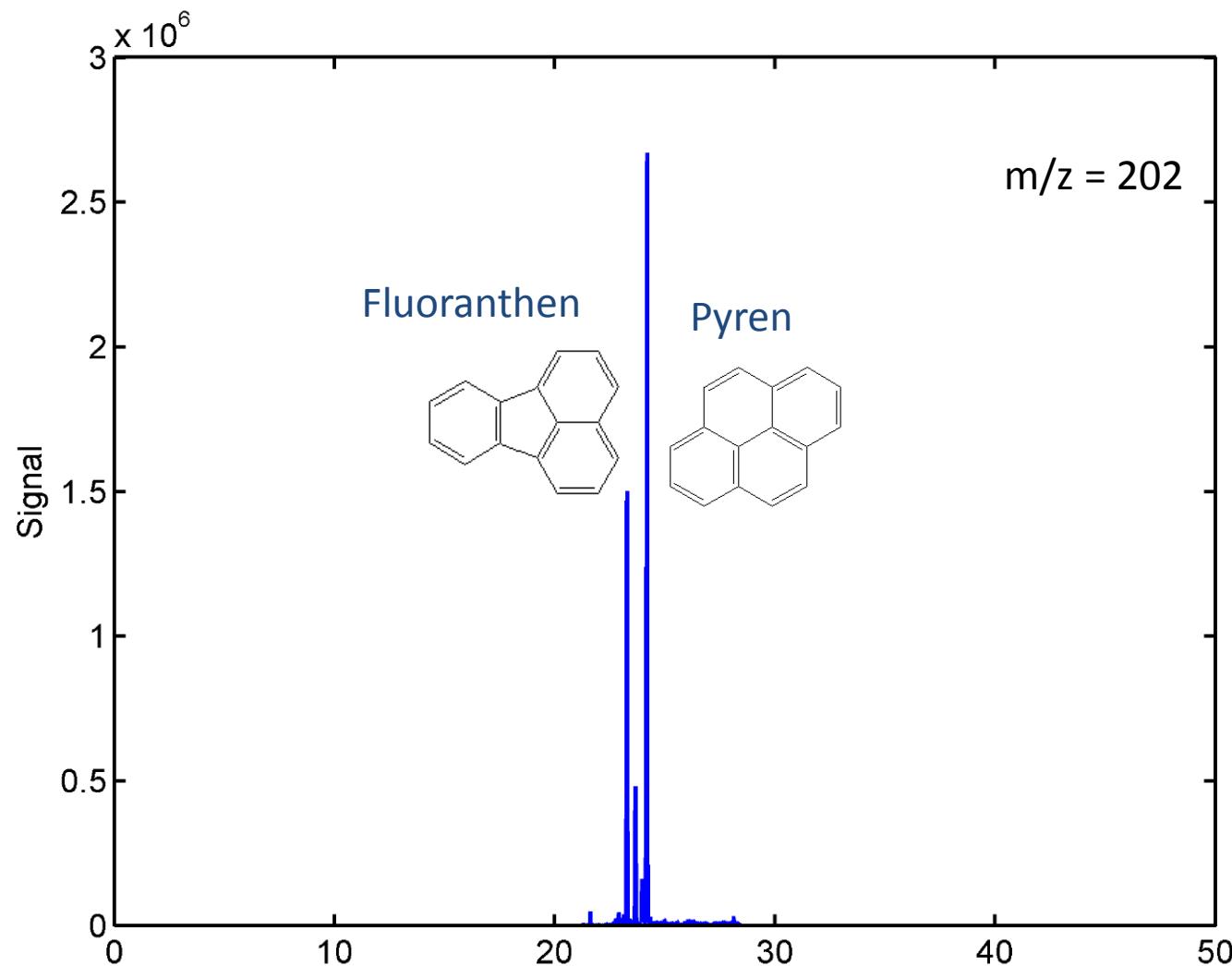

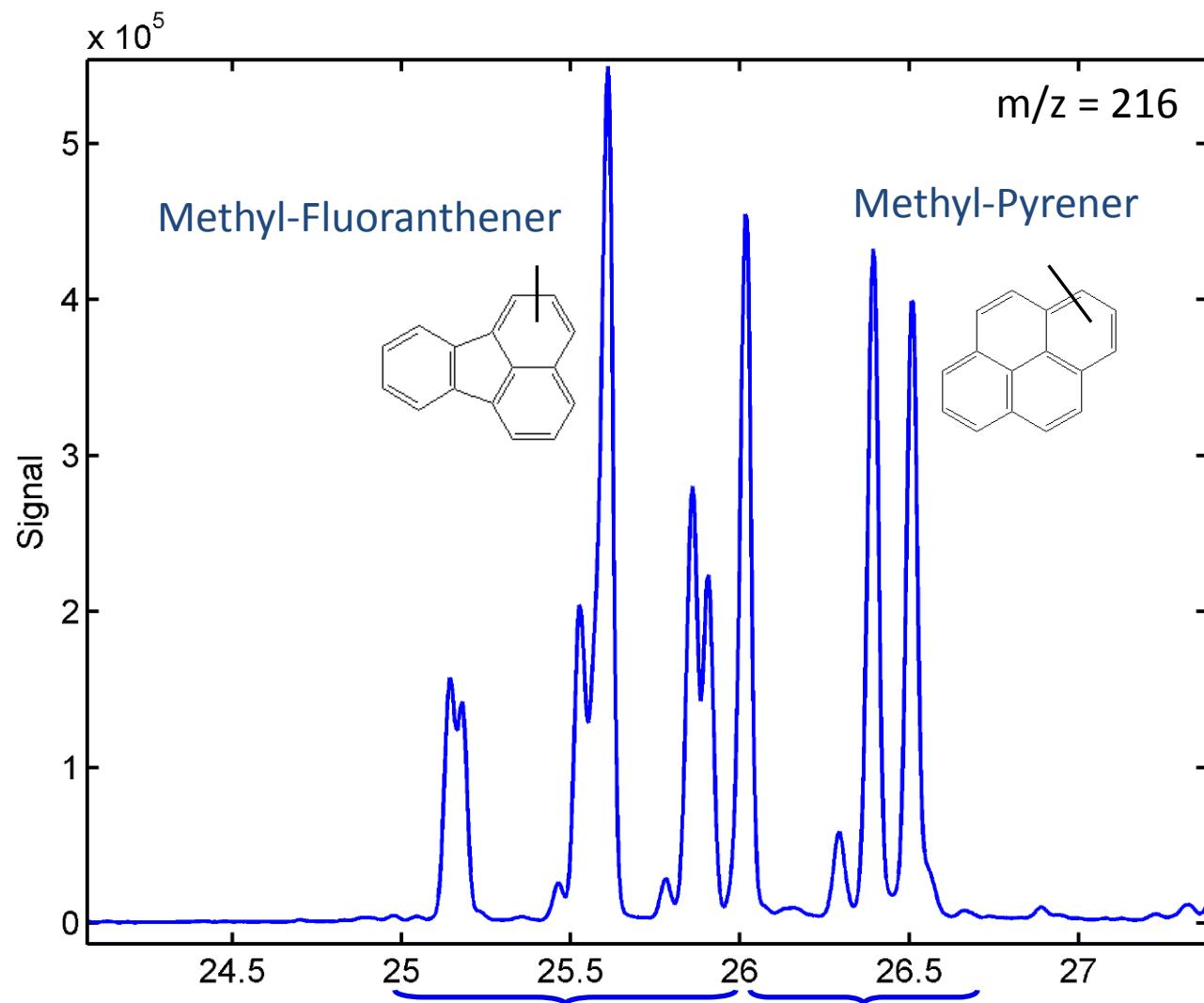
- 1980'erne: Flere metoder anvendt: GC-FID, Gravimetri, TLC og HPLC
Ofte analyse for udvalgte enkeltstoffer f.eks. 12 PAH herunder
enkelte methylerede forbindelser
Kvantificering overfor tjærestandard eller modelstof
- Start 90'erne: Analyse for "Total tjære" + 6-7 PAH'er
- 1992: MST branchevejledning; Analyse for "Total tjære" + 8 PAH'er
- 1990'erne : 8-16 PAH'er ofte en del af analysepakkerne for tjære
- 1998: 7 PAH, sum + BaP og DBA

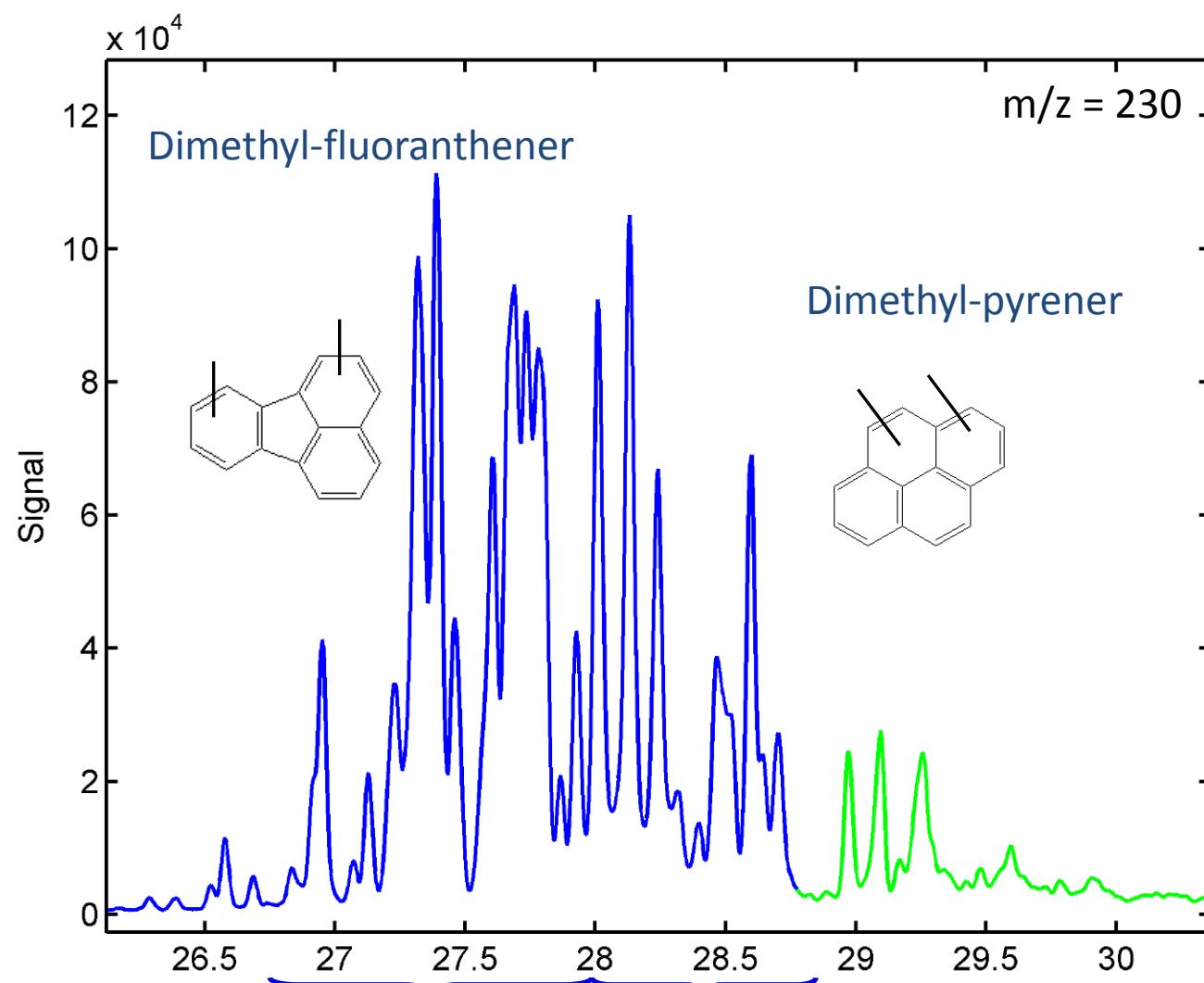
Methylerede PAH forbindelser

Phenantren + C1-, C2- og C3 methylerede-phenantrener

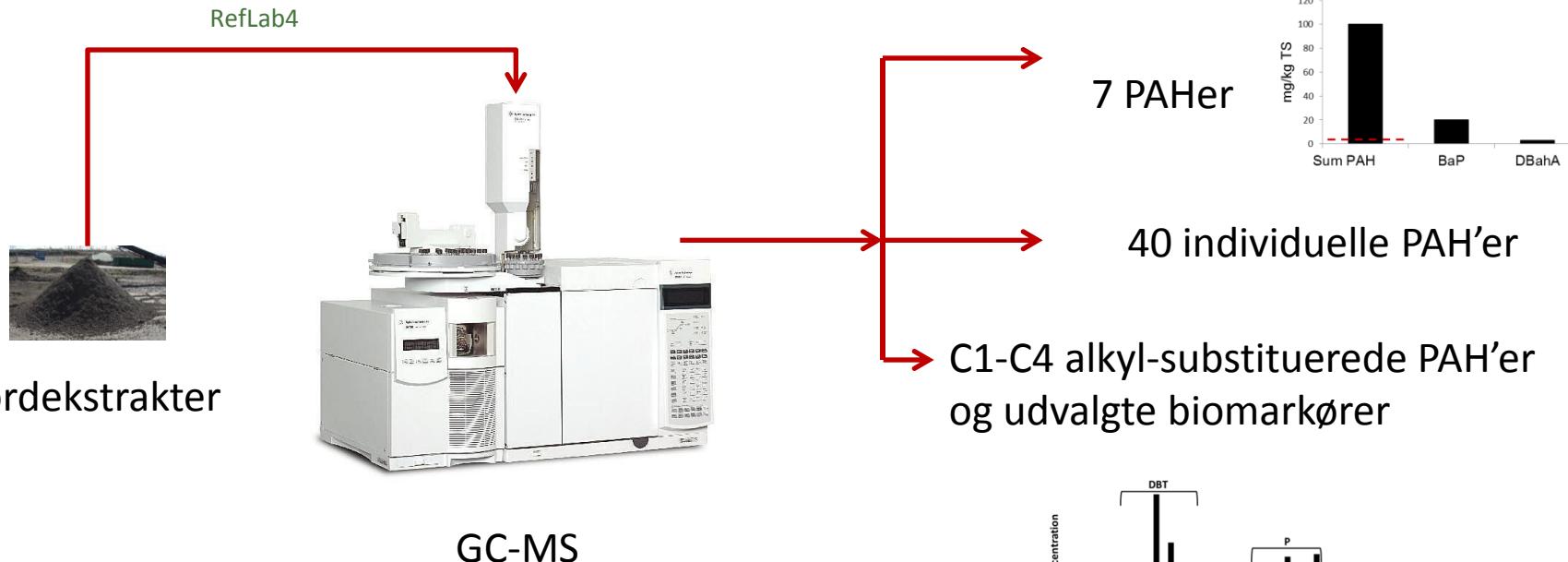

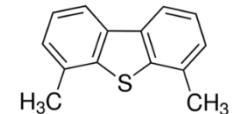

ChemFingSOIL+: metode, instrumentering og parametre

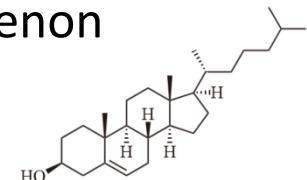
Alkylerede PAH'er:

- C1-C3(4) alkylerede naphtalener, fluorener, phenantrener, chrysener, pyrener og dibenzothiophener

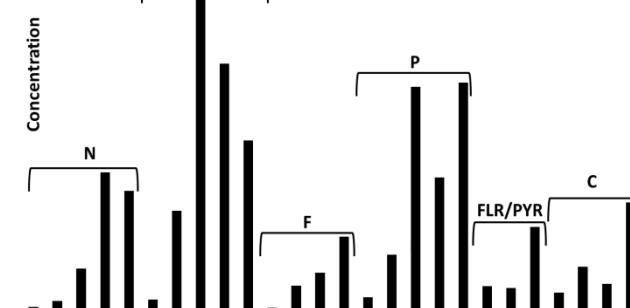
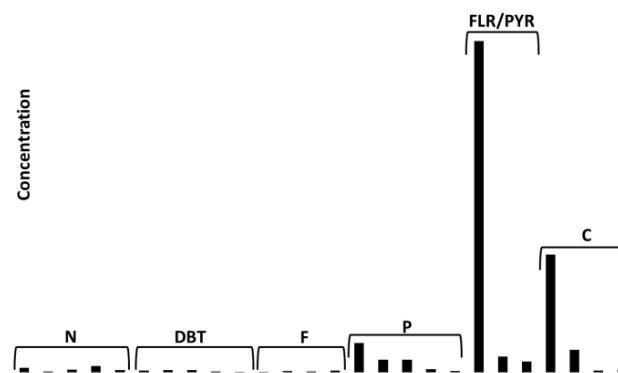
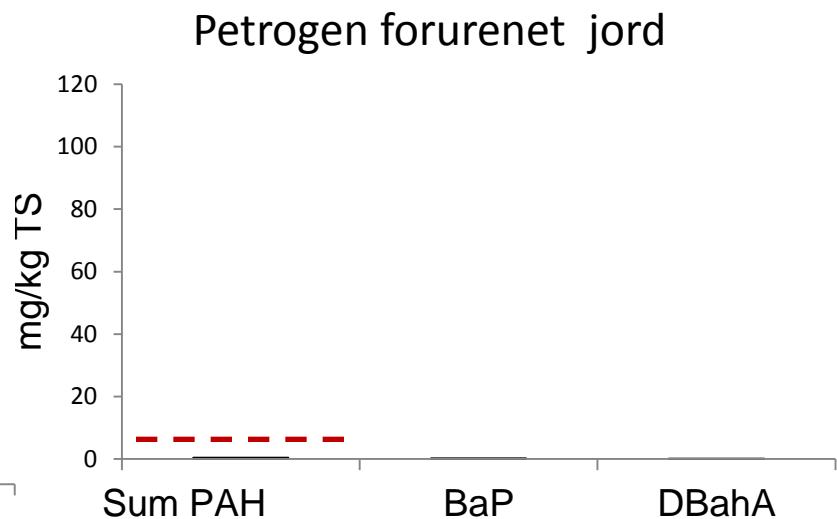
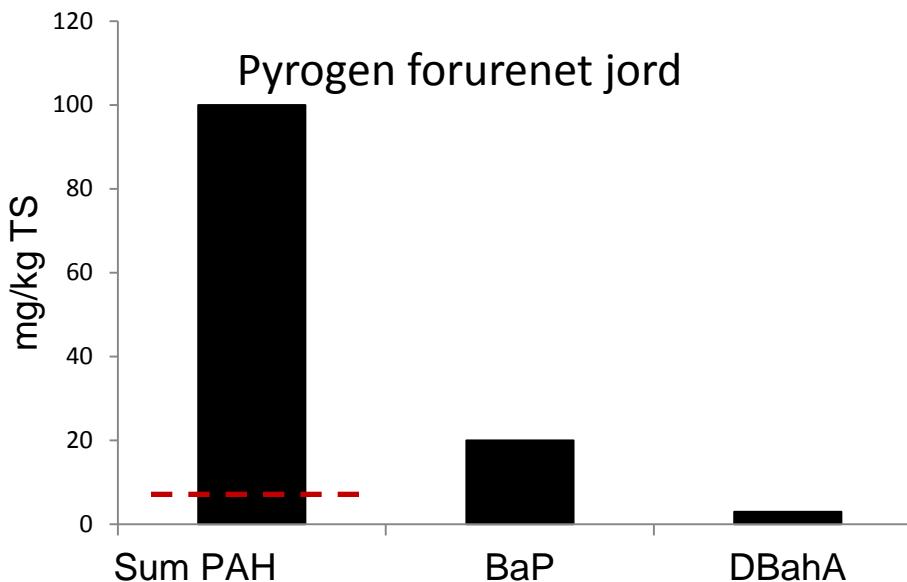

Biomarkører:

- Phytosteroler: Sitosterol, campesterol, stigmasterol, sitostenon
- Langkædede ulige n-alkaner

Pyrogen og petrogen kulbrinte kilder

Udvidelse fra 7 til 16 EPA PAH'er:

Naphthalen	mg/kg ts.	1,2
Acenaphthylen	mg/kg ts.	0,55
Acenaphthen	mg/kg ts.	3,5
Fluoren	mg/kg ts.	4,4
Phenanthren	mg/kg ts.	12
Anthracen	mg/kg ts.	3,2
Fluoranthen	mg/kg ts.	8,6
Pyren	mg/kg ts.	8,6
Benzo(a)anthracen	mg/kg ts.	1,4
Chrysen/ Triphenylen	mg/kg ts.	1,5
Benzo(b+j+k)fluoranthen	mg/kg ts.	3,9
Benzo(a)pyren	mg/kg ts.	2,1
Indeno(1,2,3-cd)pyren	mg/kg ts.	2,3
Dibenzo(a,h)anthracen	mg/kg ts.	0,61
Benzo(g,h,i)perlylen	mg/kg ts.	2,7
Sum PAH (16 EPA)	mg/kg ts.	57
Sum PAH (st pakke)	mg/kg ts.	17

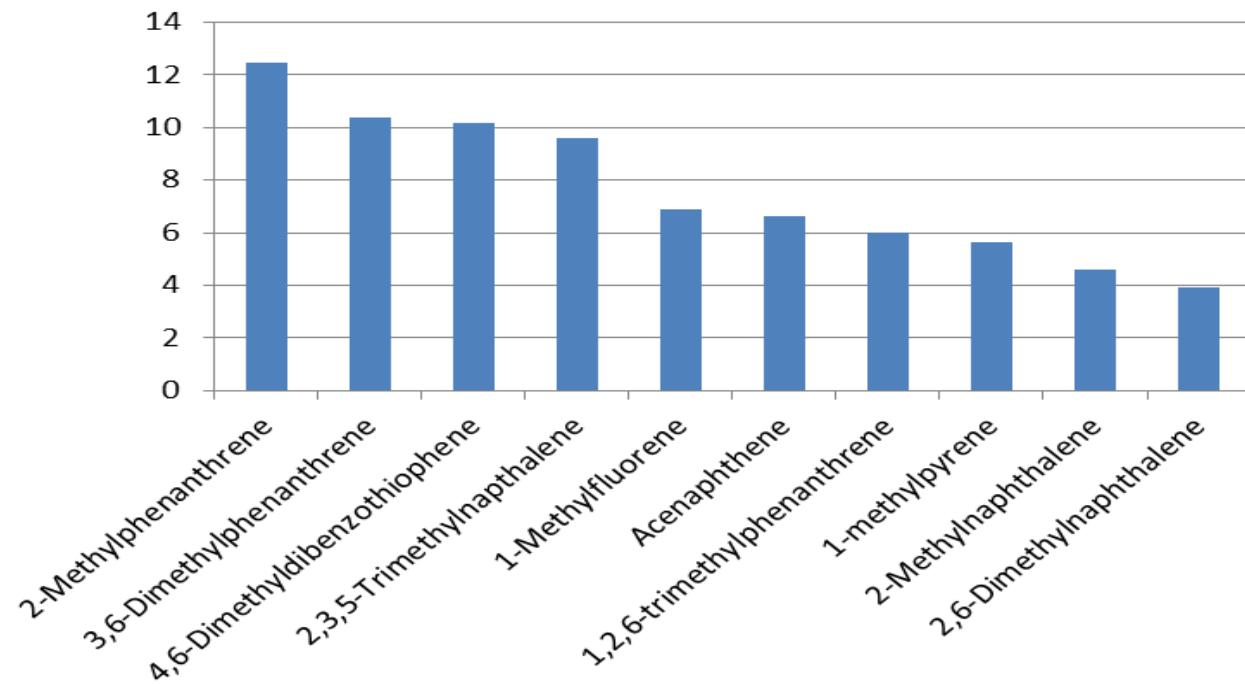
Tabel: PAH'er i prøve med størst \sum PAH

Udvalgte eksempler; PAH resultater (mg/kgTS)

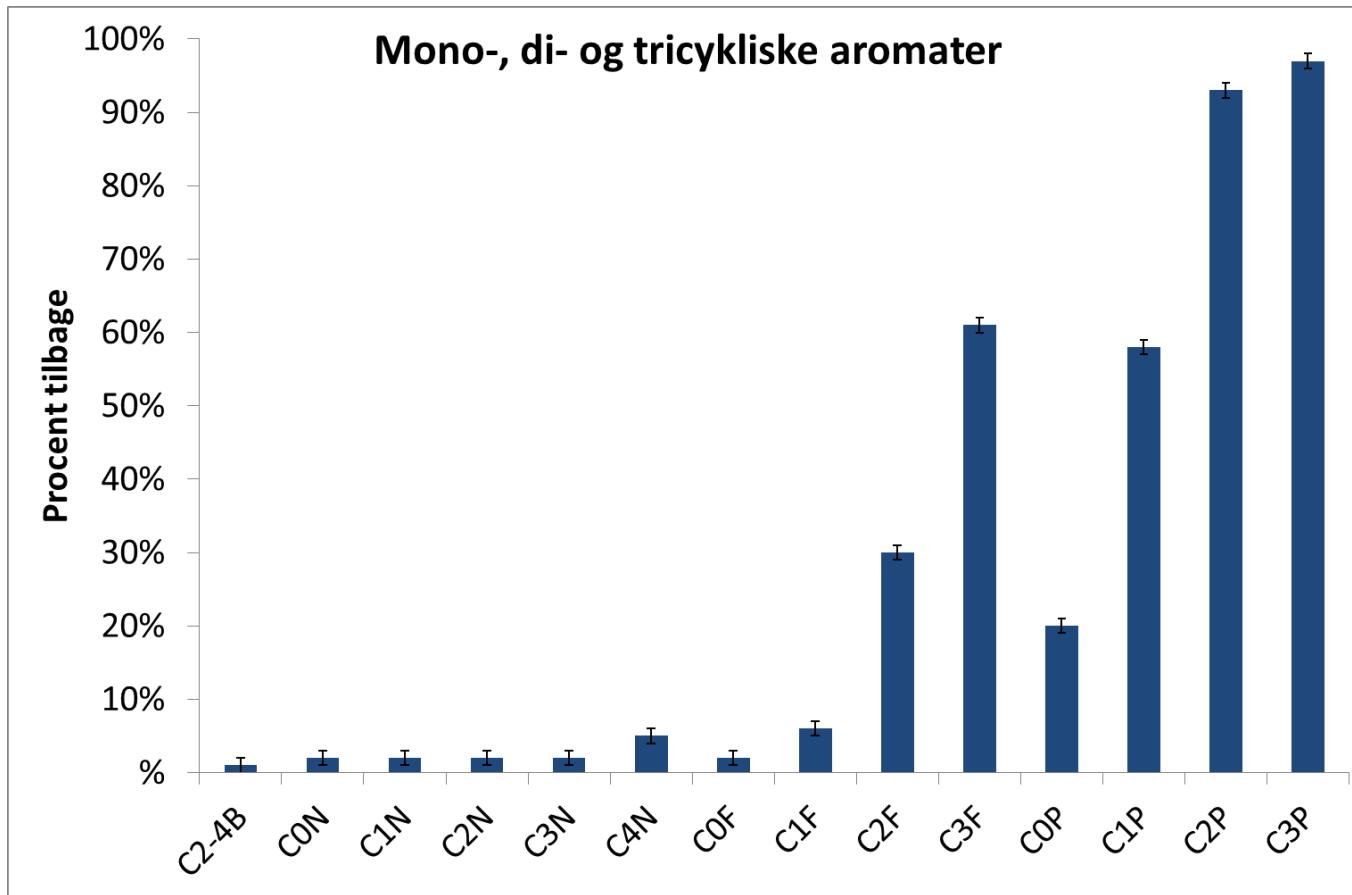
	Fæstningskanalen (fersk sediment)	Utterslev Mose (fersk sediment)	Ældre industri- grund
SUM PAH Chemfing,	120	8,1	5,4
SUM 16 PAH	31	2,8	1,8
SUM 7 PAH	18	2,7	1,2

Fæstningskanalen

**Dominerende PAH forbindelser
udenfor PAH 7**

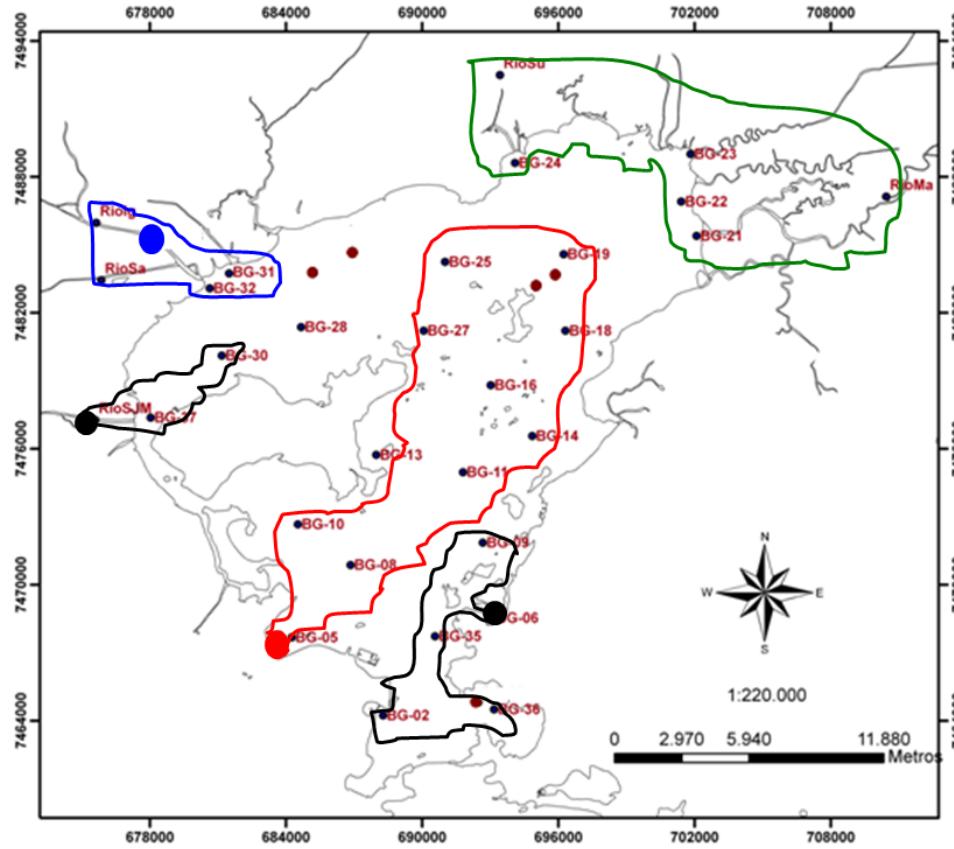

Case: Landfarming

Ref: Proff Jan Christensen KU PLEN

Case: Kildeidentifikation

Ref: Proff Jan Christensen
KU PLEN

Hvad kan vi bruge de nye metoder til:

- Risikovurdering
- Kildesporing
- Kontrol og opfølgning på remedieringstiltag
- Forbedret informationsniveau herunder indhold af ”naturlige kulbrinter”

Metoderne er der nu. Nu skal vi lære at bruge dem

Måske tiden også er inde til at kigge på
PAH'erne og dermed analyseprogrammerne
påny??

